

השבוע

של רבי נחמן עברסלב

והוציא אותה אל מחוץ למחנה ... (במדבר יט, ג)

פרה, כל מעשיה בחוץ (מסכת זבחים, כ) - שזה בחינת מה שהצדיק מתבטל לפעמים מן התורה ויוצא מבית קדשתו ומדבר עם העולם עסקי חל ובוה דייקא הוא מקרבם לה' יתברך. כי כל הקרבנות מעשיהן בפנים בתוך הבית המקדש ששם התולדות הקדשה, אבל פרה מעשיה בחוץ, וזהו בחינת ביטולה של תורה, כי התורה הוא בחינת בית, בחינת בית דבראשית, בחינת ראש בית, וכשבטל מן התורה וזהו בחינת שיוצאין לחוץ, אבל הצדיק האמת אפילו בשעה שבטל מן התורה מחיה עצמו עם התורה הנעלמת וכו' (כמבואר בלקוטי מוהר"ן ב' - סימן ע"ח, עיין שם). וזהו בחינת פרה שכל מעשיה בחוץ, בחינת ביטולה של תורה שהיא בחינת תורה הנעלמת, כי פרה אדמה נעלם מעין כל, כמו שכתוב: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני (קהלת - ז, כג) בחינת התורה הנעלמת.

ועל כן הפרה מטהרת מטומאת מת שהוא ראש לכל הטומאות, כי הוא אבי אבות הטומאה, וזהו בחינת עמלק שהוא זהמת הנחש שהביא מיתה לעולם, שהוא בחינת תאוות ניאוף, שהוא סטרא דמותא, כמו שכתוב: ואחריתו דרכי מוות. וכמו שכתוב: ומוצא אני מר ממוות את האשה וכו'. אשר מי שנופל לטמאה זאת אי אפשר לו להטטה כי אם על ידי הצדיק האמת שיודע להמשיך עליו חסד חינוך מהאוצר מתנת חינוך שהצדיק מקבל משם בעת שבטל מן התורה. וזהו בחינת התורה הנעלמת בכל הדברים שבעולם. וזהו בחינת סוד פרה אדמה שכל מעשיה בחוץ שהיא בחינת תורה הנעלמת שהיא מטהרת מטומאת מת.

ויכהו ישראל לפי חרב ... (במדבר כא, כד)

ועל כן כבש משה רבנו בעצמו ארץ סיחון ועוג, אף על פי ששאר ארץ ישראל לא כבש, כי ארץ סיחון ועוג עומד על המצר של ארץ ישראל, וזה עיקר תוקף המלחמה לכבוש המצר ואז ממילא כובשין ארץ ישראל. ועל כן באמת לא אבה סיחון ועוג להעבירם בארצו, כי אמר: כל עצמי איני עומד כאן כי אם בשביל לשמר הגבול וכו', כמו שפירש רש"י שם, היינו כל כי השלשים ואחד מלכים של ארץ ישראל שכרו אותם שיעמדו על הגבול מחמת שסיחון ועוג היו קליפות קשות ועצומות מאד ועמדו על הגבול והמצר של ארץ ישראל, כדי שלא יוכלו ישראל לכנס לארץ. ומעצם כוחם לא היה מי שיוכל לכבשם כי אם משה רבנו בעצמו בחייו, ואז בקל כבש יהושע את כל ארץ ישראל, כי עיקר המלחמה לבטל המצר. ועל כן רצה משה לעבר דרך ארץ אדום, כי רצה לבטל עיקר המצר הגדול שהוא אדום שהקליפה שלו קשה מכולם וראה שעיקר חרבון בית המקדש ואריכות הגלות יהיה על ידו ורצה לבטלו, אבל ה' יתברך הזהירו: "כי לא אתן לך מארצו עד מדרך כף רגלי". וכל זה גרמו ישראל בעוונותיהם על ידי שחלקו כמה פעמים על משה ואהרן במרגלים וכו', ואמר "נתנה ראש וכו'", ופגמו בהראש בית ומאז נגזר עליהם בכיה לדורות בליל תשעה באב, שעל ידי זה לא היה להם כוח לכבוש מצר אדום, שאז היה מתבטלת הקליפה לגמרי. וכמו שפירש רש"י בפרשת דברים על פסוק "ונפן ונסע המדברה", אלו לא חטאו היו עוברים דרך הר שעיר לכנס לארץ וכו'. וכן פירש רש"י מקודם על פסוק "פנו לכם", שנאמר בעניין חטא המרגלים, כמבאר שם בפרשה וגם שם פירש רש"י וזה לשונו:

אמרתי להעביר אתכם דרך רחב ארץ אדום לצד צפון לכנס לארץ, קלקלתם וגרמתם לכם עיכוב. כי העיקר לבטל מצרי הקדשה, שהוא מצר ארץ ישראל, אבל מחמת חטאיהם לא יכלו לכבוש ולבטל עיקר המצר שהוא אדום רק נכנסו לארץ ישראל על ידי שכבשו המצרים של סיחון ועוג וגם זה בגדל עצם כוחו של משה. (לקוטי הלכות - הלכות מצרנות ד', אות ה')

שיחות

... בתחילה רבי ישראל בא לטבריה, הוא מצא אותי, אני מצאתי אותו, אני הייתי כמו שאנחנו פה, ביחד, באהבה גדולה, באמת. פתאום... נעלם! "איפה רבי ישראל?" אני מחפש אותו בכל המקומות, בכל היערים, אני חפשתי, "איפה רבי ישראל?" חפשתי וחפשתי... עד שראיתי מרחוק איש. יש אחד, יש אדם שהוא מסתובב ככה מפה לפה, ומפה לפה. וראיתי איך שהוא מדבר עם השם יתברך ושואל אותו מה הוא אומר על זה, על זה. הוא לא אמר לי שהוא הולך להתבודד, הוא הלך. אבל אני לא ידעתי, "מה זה, איפה הולך?" וחפשתי, חפשתי, חפשתי... עד שראיתי מרחוק אדם מסתובב אחת הנה ואחת הנה, והוא הולך עם אחד ומדבר אתו, מיעץ אתו, כן. כמו גנב, פתאום נעלם, לא יודעים איפה הוא. ככה צריכים להיות בעולם הזה. רבינו הקדוש מספר בהמעשיות: "אצל זה נעלם בן, אצל זה נעלם חתן, אצל זה נעלם מה שנעלם", לא ידעו איפה הם. נעלם, נאבדו! עד שאמר: "יש בעל-תפילה שהוא הולך ומדבר 'העולם הזה לא כלום'. הוא לוקח אותם ליער ושמה הם אומרים רק 'לקוטי תפלות' ותהלים ומתבודדים ולומדים ועובדים השם תמיד". אני לא ידעתי מהתבודדות, לא ידעתי, זה היה יום או יומיים עד שכבר נתקרבתי אבל לא ידעתי הכל, לא ידעתי. אני תמיד עם רבי ישראל, פתאום נעלם, הוא איננו, נאבד!

והתחלתי לחפש ולא מצאתי. חפשתי וחפשתי וחפשתי... עד שראיתי מרחוק מאיזה יער מסתובב אדם מפה לפה, מפה לפה, כנראה ששם עוד אחד, הוא מדבר אתו ושואל אותו: "מה אתה אומר, מה לעשות? אולי ככה, ככה?" אני נתקרבתי, אני ראיתי הוא לא רוצה ממני כלום, "אם יש לך שכל - תלך אתי ליער. אם אתה לא רוצה יערות - לך, לך לחפש כסף"... אוי, אוי רבי נתן, רבי נתן... הוא השליך כל העולם לגמרי, את האבא והמשפחה - רק רבינו. והוא זכה למה שזכה, הוא זכה שעל-ידו אנחנו יודעים מרבינו. אם לא היה רבי נתן בעולם לא היינו יודעים כלל מרבינו.

זאת התורה אדם כי ימות באהל ... (במדבר יט, יד)

צריך לעמל בתורה ביגיעה גדולה, כמו שאמר רבותינו ז"ל: אדם כי ימות באהל - אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וכמו שאמרו אם בהקוית תלכו, על מנת שתהיו עמלים בתורה, עמלים דייקא. ועיקר העמל והיגיעה שצריכים בעסק התורה, הוא בשביל לברר עסק התורה שיהיה הלמוד לשמה באמת, רק לעשות נחת רוח ליוצרו יתברך, ולא יהיה למודו חס ושולם בשביל תועלת עצמו בשביל שיתקרי רבי או כיוצא באלו הפניות, חס ושולם. ועיקר היגיעה והעמל בהלמוד הוא רק בתורה שבעל פה כמובן לכל, וזה מחמת שמשם עיקר אחיזת הלמוד שלא לשמה חס ושולם.

ועל כן צריכים להתייגע מאד בעסק התורה שבעל פה, לברר ולהכניע ולדחות ולבטל לגמרי המחשבות של גסות ופניות וערמומיות שרודפין אחר מחשבתו, ורוצים להטות לבבו מן האמת חס ושולם לעסק בתורה שלא לשמה חס ושולם, היינו בשביל איזה פניה של שטות והבל חס ושולם, וצריכים להתאמץ בכל עז לבטל אלו המחשבות, ולבקש מה' יתברך שיוזכר שיהיה למודו להשכינה, דהיינו שיעסק בתורה רק בשביל רצון השם יתברך לבד, ואז על ידי זה זוכה לברר ההלכה מאחזית המץ ותבן שהם הקשיות והקמרות שיש בהלכה, ואז זוכה להלכה ברורה ומשנה ברורה, ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. כי כשעוסק בתורה לשמה, היינו בשביל ה' יתברך לבד, אזי ה' עמו ואזי הלכה כמותו, כמו שאמר רבותינו ז"ל: וה' עמו שהלכה כמותו. (הלכות תלמוד תורה - הלכה ג', אות ב' לפי אוצר היראה - תלמוד תורה וקריאת התורה, אות נ"ח)

לעילוי נשמת מרת: בלרה בת דיאמנטא, ת.נ.צ.ב.ה.

לולא רבי נתן לא הייתי יודע מרבינו כלל, אם הוא לא היה מגלה טיפה מן הים את מה שהוא ראה. רבי נתן עשה המכתבים - 'עלים לתרופה', וה'לקוטי הלכות' ו'לקוטי תפלות', והוא הודיע לנו שיש רבי בעולם...
אם יש לך שכל תקנה ה'לקוטי תפלות' ותגיד הרבה 'לקוטי תפלות' ותמצא חיות, חיים נצחיים, חיים שנקרא חיים!
זה החיים של העולם שמחפשים רק כסף. לא, לא, כמו כלום. מה, כסף ישאר והוא יפטר. שני דברים אין להם קיום: הכסף והאדם. או כסף או אדם! מה, אתה רוצה כסף? לך לחפש כסף. כל העולם רוצים כסף וכל העולם מחפשים כסף, לך עם כל העולם.

עצות

(לקוטי עצות - אמת ואמונה, סימנים לו-לה)

- עיקר שלמות האמונה הוא, שיתחזק באמונה חזקה כל-כך עד שתהיה זכה וברורה מאד, עד שיהיה דומה בעיניו כאילו רואה בעיניו ממש הדבר שמאמין בו.
- על-ידי מחלוקת, על ידי זה נופלים מחשבות של רשעים, שהם מחשבות של כפירות, על אנשים כשרים. והתיקון לזה, שישתוק וימסר המלחמה לה'.
- איש אמת שעושה כל המצוות בכל הדקדוקים בינו לבין קונו כמו בפני בני-אדם, ואין חילוק אצלו כלל, כי אין בו שום צד שקר לעשות, חס ושלוש, איזה תנועה בעבודתו בשביל בני-אדם הוא ממשך לעצמו כוח כל הצדקות, ועל-ידי-זה הוא מבטל מחשבות של כפירות הני"ל.

תפילה

(לקוטי תפילות א - תפילה עט)

• "חלצני ה' מאדם רע מאיש חמסים תנצרני. אשר חשבו רעות בלב כל יום יגורו מלחמות. כל היום דברי יעצבו עלי כל מחשבותם לרע".
רבות בלב כל יום יגורו מלחמות. כל היום דברי יעצבו עלי כל מחשבותם לרע".
רבונו של עולם, מריה דעלמא כולא, אתה יודע את עצם רבי המחלקת שהתגברה בעולם עכשיו, ומחמת זה נופלים עלינו מחשבות רעות רבות מאד בלי שיעור וערך. ובעוונותינו הרבים, על-ידי עצם המחלקת באים מחשבות של כפירות על הכשרים שבדור, כאשר גלית לנו על-ידי חכמך הקדושים. ובגדל דלותנו וחלישותנו אין אנו יודעין שום עצה ותחבולה לעמוד נגד המחשבות רעות והבלבולים הרבים השוטפים עלינו בכל-עת, ואין לנו אל מי להשען כי אם על אבינו שבשמים. והננו משליכים עצמנו עליך לבד, בידך נפקיד רוחנו, ואנו מוסרים כל המלחמה עליך לבד, ואתה תלחום בעדנו, כי אתה הוא איש מלחמה, כמו שכתוב: "ה' איש מלחמה ה' שמו". ומי יעמוד נגדך.
מלא רחמים, רומל דלים, קרוב לקוראיו באמת, חוס וחמל עלינו וראה נא בעיניו וריבה ריבנו "ריבה ה' את יריבי לחם את לוחמי. החזק מגן וצינה וקומה בעזרתי". והלחם בעדנו נגד צוררנו, ויָקִים בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "ה' ילחם לכם ואתם תחישוין". עזרנו כי עליך נשעננו, דלו עינינו למרום ה' עשקה לנו ערבנו.
ראה "כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב". חננו אלקים כי שאפנו אנוש כל היום לחם ילחצנו. "ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו" עשה למענך ולא למענו.

• וזכנו ברחמיך הרבים, לתן צדקה הרבה לעניים הגונים לשמך לבד בלי שום שקרים ובלי שום פניות. ותעזרנו תמיד לקיים מצוות צדקה כראוי כרצונך הטוב בקדשה וטהרה גדולה בשמחה ובטוב לבב. ותציל את נפשותינו שלא נכשל לעולם בעניים שאינם הגונים, ותשמרנו מצדקות הרעות שאינם כרצונך. ותחמל עלינו בחמלתך ותגן בעדנו ותצילנו שלא יזיקו לנו כלל הצדקות הרעות שאינם כרצונך באמת, הגורמים מה שגורמים. אגא רחום, ברחמיך הרבים הצילנו ושמרנו מהם, ותתן כוח להצדיקים אנשים אמת שימשו כעצמם כל הצדקות שבעולם, העומדים מרחוק מעדורי אמת. ותעזרנו ברחמיך הרבים, שזוכה להכלל במדתו של יעקב אבינו עליו השלום, שהיה מדתו אמת, וזוכה למדת אמת בשלמות. ותזכנו לעשות כל המצוות לפני ה' אלקינו כאשר צונו עם כל פרטיהם ודקדוקיהם, לשמך לבד באמת בלי שום פניה ובלי שום מחשבה זרה בשביל בני אדם חס ושלוש, וזוכה להיות הצנע לכת באמת, לדקדק בכל המצוות בינינו לבין קונו, לעשותם בתכלית השלמות לשמך לבד באמת לאמתו.

• ותעזרנו להתדבק ולהכלל בצדיקים אמתיים ובאנשים כשרים אנשי אמת. ויָקִים בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה וזאת לפני ה' אלקינו כאשר צונו. ונאמר: וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בדם. ונאמר: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי בדם. עזרנו עזרנו, חנו חנו, הצילנו מריב לשונות, הצילנו ושמרנו שלא יזיק לנו כלל לעבודתנו המחלקת הגדולה שיש עכשיו בעולם, ובפרט הקטגוריא שיש עתה בין התלמידי חכמים והכשרים שבדור. חוס וחמל עלינו שלא יזיקו לנו שום מחלקת לא בגשמיות ולא ברוחניות. ותגרש ותבטל כל המחשבות רעות מעלינו ומעל גבולנו, כי אין לנו שום עצה ותחבולה נגדם, כי אם עליך לבד אנו משליכים כל היבנו ואתה תלחום בעדנו, כמו שכתוב: יום אירא אני אליך אבטח. כי, רבו משערות ראשי שונאי חינוס. ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי. רבת צררוני מעורי גם לא יכלו לי. על גבי חרשו חורשים האריכו למעניתם. ה' צדק קצץ עבות רשעים. יבשו ויכלמו מבקשי נפשי יסוגו אחור ויחפרו חושבי רעתי. ונפשי תגיל בה' תשיש בישועתו. כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך מציל עני מחזק

ממנו ועני ואביון מגוזלו. ראה דמעתי ואנחתי ואנקתי ומרירות לבבי וכליון עיני לשועתך האמתית. "אל תעזבני ה' אלקי אל תרחק ממני. חושה לעזרתי אדני-תשועתי. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי".

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב כד)

מכתב

ב"ה, אדר"ח תמוז תשי"ט, טבריא.

לבי הנעים, המשוטט ומתפור בכל השערים לחפש את קול השירים והחידות של הצדיק האמת שמגלה אמתת האמת בעולם עד תכלית שלמותו, ומבטל שורש אחיזת השקר בשורש שורשו, אשרי לו, אשרי המבלה כל ימיו להתנגע ולהשתוקק ולכסף לזה. שלום וחיים אהבים.

יש צדיק גדול נפלא ונורא מאד, שהוא חכם גדול ונפלא ויש לו שלמות הדבור, פה נורא ונשגב מאד בתכלית השלמות, והוא מליץ ודברן נפלא מאד ויכול לדבר חידות ושירים נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמע אותו, ובאלו השירים והחידות שהוא יודע יש בהם כל החכמות שבהם תלוי עיקר חיות וקיום כל העולם עם כל הנבראים כולם. וזה הצדיק דייקא נראה בעיני העולם ככבד-פה, מחמת שהדבורים של העולם שאינם שבחים לה' יתברך אין בהם שלמות, על-כן הוא כבד-פה מאלו הדבורים של העולם שאין בהם שלמות. אבל באמת אינו כבד פה כלל, רק אדרבא הוא מליץ ודברן נפלא בשלמות גדול שאין שלמות אחריו, רק מחמת גודל הפלגת שלמות מעלתו ומדרגתו הגבוה והעצומה והנוראה מאד, וכן מחמת תוקף התגברות ההעלמה והסתרה של זה העולם, על-כן הוא נראה בעיני העולם ככבד-פה. וכשמתחילים בני העולם לפקח על עסקיהם, היינו לחשוב מחשבות לתקן החיים טובים שנתקלקלו אצלם, אז כולם מודים על האמת שכל התיקון של כל הצדיקים וכן התיקון של כל באי עולם תלוי רק בהצדיק הכבד-פה הזה!

כל מה שנמצא בדברינו איזה שבח על רבינו ז"ל הקדוש והנורא מאד, צריכין לידע שהכל נחשב כלא, ואינו אפילו כטיפה מן הים הגדול, כי אי אפשר לספר בשבחו כלל. כי היה נעלם בתכלית ההעלם משכל אנושי, ואפילו צדיקים גדולים אי אפשר להם להשיג מקצת מעלתו, ואין לנו שום השגה ותפיסה בו כלל, כי אם על-ידי קצת התורות הנפלאים שגילה בספריו הקדושים והמעשיות הנוראות. אשרי ילוד אשה שזכה למעלה כזאת העולה למעלה למעלה מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשוב. אשרי האיש אשר יש לו זכות גדול כזה שיהיו מחשבותיו משוטטות בדברי רבינו ז"ל הקדוש והנורא אשר אין ערוך אליו, ומהם יכול כל חד כפום מה דמשער בלביה להבין קצת מעט מזעיר עד היכן מגיע רום תקפו וקדשתו עד אין תכלית.

על-ידי התקרבות לצדיק האמת, וזכין לראות את הפתחים איך לצאת מהחושך שנצוד בו, גם עושה פתח שיצאו גם אחרים מן החושך שלהם אם ירצו לצאת.

מפאת חלשתי לא עליך הִכְרַחְתִּי לסיים, ואקרא לשלום באהבה עזה ואהבת המעתיק והמסדר, ישראל דב אודסר עולם לו ולכל אשר לו.

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, יד)

סיפור

• ... וברבות העתים והימים נתמעט אצלו [אצל מוהר"ן ז"ל] הרבה מהמעוט שלו, כי רווח החנות היה מעט מאד, וגם כבר היה ניזון על שולחנו עוד מימי הקיץ הני"ל, וזוגתו כבר הרגלה להתנהג כדרך העשירים, וכמו שראתה מעודה בבית אביה וחזרתה, ומחמת כל זה נחסר אצלו הרבה מאד מהממון שלו. והיא התחילה מחדש להרבות דבריה כנגדו על שפנה את ערפו כל כך מעסקי העולם הזה, והוא כנגד זה התחיל מחדש לאטם אוזנו מדבריה כני"ל. פעם אחת בא לביתו קדם סעדת הערב, והעיתרה עליו בדבריה עד שנחלש דעתו מאד, כי הרבתה לספר לו מעצם דחקה שכבר היא חייבת קצת ממון לאחרים בעד צרכי הבית כי רווח החנות מעט מאד וההוצאה מרבה כני"ל, עד שנתמרמר מאד מדבריה ונכנס בכבד ראש לחדר אחר וישב שם. וענה ואמר: רבונו של עולם, הלא קדם שנעשין איש כשר באמת מְכַרְח הדבר להתמנהמה הרבה, לעת עתה תן לי פרנסה. וספר שאז נתקיים אצלו מה שכתוב "והיה טרם יקראו ואני אענה" כי עוד טרם דבר את הדברים האלה, הקדים השם יתברך רפואה למכתו והזמין לו מקום להתפרנס בלי שום עסק. כי בשעה זאת נתוועד אביו עם שותפי החנות אשר לו ובחמלת ה' נכמרו רחמיהם מאד על מוהר"ן ז"ל. והרבו להוכיח את אביו על שפנה את ערפו מן יקר ונחמד כזה. והוא תרץ את עצמו ואמר: מה לי לעשות! הלא כבר החזקתיו על שולחני כמה שימם. וכבר עזרתני לו קצת במעותי גם אחר כך! ומה אפוא אעשה לו יותר, אחרי אשר יש לי עוד בניס קטנים המוטלים עלי, ועוד כיוצא בדברים האלה. ונתנו לו השותפים עצה שייקח את כל שארית הסחורה שבחנות של מוהר"ן ז"ל ויאמיד אותה בשויה, וישתף אותה בתוך סחורותיהם אשר בחנות המשותפת שהיה להם באדעס, וממה שיעלה חלק הרווח ממעותיו חוץ מה שיותר קצת נגדו יהיה לו ממה להתפרנס. ומיד שלח אביו לקר'א לו להודיעו מזה. וכן עשה. ונשתחה הדבר איזה שנים עד אחר הסתלקות אדמו"ר ז"ל שהתפרנס מזה בכבוד ... אצלי לא תמצא כסף ... (ההמשך יבוא)